

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.426/2018/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Földi András ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve felperesnek (cím) - a dr. Remete Gábor ügyvéd ügyintézése mellett eljáró Remete Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt alperes neve alperes (cím) ellen elszámolási igény iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 25.P.20.040/2018/7. szám alatti ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán -tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes és az alperes között 2006. május 16. napján „megállapodás” megnevezésű szerződés jött létre határozatlan időre az alperes kezelésében lévő állami tulajdonú hucul lovak tartása, folyamatos foglalkoztatása, képzése, ezzel a tenyésztési munka megkönnyítése, valamint a fajta széles körű megismertetése és népszerűsítése érdekében. A megállapodás alapján az alperes 1 db két éves méncsikót, 2 db három éves mént, 1 db heréltet és 1 db négy éves mént helyezett ki a felpereshez a ménnek 7. életévének betöltéséig az adott év október 31. napjáig. A felek megállapodtak abban is, hogy az alperes 2007. január 1-től kezdődően minden évben - legkésőbb az adott év május 1. napjától - a felperes részére további 7 db, közösen kiválasztott két éves méncsikót biztosít öt év és hat hónap időtartamra. A felperes vállalta a lovak képzését, a 3. életévükben tartandó ménvizsgára való felkészítését, az alperes által kiadott írásbeli engedély alapján a 3 éves kornál fiatalabb, illetve a ménvizsgán meg nem felelt lovak ivartalanítását, különféle rendezvényeken való részvételt, valamint azt, hogy a lovak egészségi állapotára a jó gazda gondosságával ügyel.

A lovak elhelyezésével és gondozásával kapcsolatos költségeket a rendszeres állatorvosi és pataápolási beavatkozások költségének kivételével szintén a felperes vállalta viselni. A lovak elhelyezésével és gondozásával kapcsolatos költségeket a rendszeres állatorvosi és pataápolási beavatkozások költségének kivételével szintén a felperes vállalta viselni. A kihelyezett ménnek takarmányköltségének viselése a ménvizsgáig terjedő időszakban, illetve amennyiben az ivartalanítás korábban történik, az ivartalanítás időpontjáig a szerződés értelmében az alperest terhelte.

A felek a szerződésben megállapodtak abban is, hogy az első kihelyezési időszak lejártá után évente azokból a lovakból, amelyek kihelyezési időszaka az adott évben lejárt, hét vagy több kihelyezett ló esetén 2 db, hat vagy kevesebb ló esetén 1 db, a felperes által kiválasztott ló a felperes tulajdonába kerül. Emellett további egy, közösen kiválasztott lovat az alperes a kihelyezés évében érvényes 3

éves méncsikó áraban értékesíthet a felperesnek. A jogviszony fennállása alatt az alperes további öt lovat helyezett ki a felpereshez.

A felek közötti szerződés 2011. február 28. napján megszűnt.

Az alperes a Miskolci Járásbíróság előtt P.22.531/2011. szám alatt előterjesztett keresetében 8 db, egyenként 500 000 Ft értékű ló kiadására kérte jelen per felperesét (továbbiakban: felperes) kötelezni. A felperes ezen kereseti kérelem elutasítását kérte, és viszontkeresetet terjesztett elő takarmányköltség, állategészségügyi költség, pataápolási költség és egyéb kiadások címén, valamint a per során kiadott és a jelen per alperesénél elpusztult ló ellenértékeként összesen 9 890 632 Ft és járulékai megtérítése iránt. A Miskolci Járásbíróság a 2015. február 5. napján kelt 9.P.22.531/2011/122. szám alatti ítéletében a keresetet elutasította, egyben kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 6 737 632 Ft-ot, valamint járulékait. A Miskolci Törvényszék a 2015. június 30. napján kelt 2.Pf.20.979/2015/7. szám alatti ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az ideiglenes intézkedés alapján a felperes által az alperes birtokába adott lovakat végleges jelleggel az alperes birtokába adta. Az alperest terhelő marasztalás összegét 6 232 632 Ft-ra leszállította, egyben a marasztalás összegét meghaladó viszontkeresetet elutasította. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2016. május 12. napján kelt Pfv.V.21.784/2015/4. szám alatti ítéletében a jogerős ítéletnek a Tárkony nevű ló birtokba adásáról rendelkező és az alperest terhelő marasztalás összegét leszállító, a felperes viszontkeresetét a Tárkony ló 500 000 Ft értéke és járulékai megfizetése iránti részében is elutasító rendelkezéseit hatályon kívül helyezte. Az elsőfokú ítéletet ebben, a Tárkony nevű ló birtokba adása iránti kérelmet elutasító, valamint az alperest 6 737 632 Ft és járulékai megfizetésére kötelező részében is helybenhagyta. Egyebekben a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartotta.

A felperes a 2016. október 17. napján előterjesztett keresetlevelében kérte kötelezni az alperest a szerződés megszüntetését követő elszámolás körében 30 833 799 Ft és járulékai, valamint 10 153 000 Ft elmaradt haszonban megtestesülő kártérítés megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kérte a per megszüntetését, másodlagosan elévülési kifogást terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest, fizessen meg az alperes javára tizenöt napon belül 300 000 forint perköltséget, megállapította, hogy a felmerült kereseti illetéket az állam viseli.

Megállapította, hogy a felperes perbe hozott követeléseit ítélt dolognak nem tekinthetők: habár azok szintén a felek által 2006. május 16. napján megkötött szerződésből erednek, azonban olyan elszámolási igények, amelyek a Miskolci Járásbíróság 9.P.22.531/2011. szám alatti eljárásában nem terjesztett elő a felperes.

Rögzítette, hogy a felek által sem vitatottan a szerződésük 2011. február 28. napján szűnt meg, a szerződés megszűnésének időpontja a felek között korábban folyamatban volt eljárás során sem volt vitatott. A szerződésből fakadó elszámolási igények elévülési ideje a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 326. § (1) bekezdésre figyelemmel a következő napon, azaz 2011. március 1. napján megkezdődött. A felperes a szerződéssel összefüggő igényeit az ezen időpontot követő öt éven belül, 2016. március 1. napjáig érvényesíthette, mely alatt semmi nem akadályozta a követelése érvényesítésében. A Miskolci Járásbíróság előtt folyamatban lévő eljárás az elszámolással összefüggő igények érvényesítésének akadályát nem képezte, figyelemmel arra, hogy azon eljárásban a felperes ugyancsak érvényesített viszontkeresettel a szerződésből fakadó elszámolási igényt.

A felperes a követelése érvényesítésére nyitva álló határidőt elmulasztotta. Mivel a Ptk. 325. § (1) bekezdése alapján az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet, így a bíróság a felperes keresetét elutasította.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes alperes jogi képvisellel felmerült költsége megfizetésére, a felperes teljes személyes illeték-mentességére tekintettel megállapította, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének megfelelő döntés meghozatalát, míg másodlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatására utasítását.

Hivatkozása szerint a perben a szerződés egyoldalú felmondásából eredő kárait és költségeit kívánja érvényesíteni, mely felmondás jogszerűségét, a szerződés meg-szűnését a bíróság állapította meg 2015. június 30-án kelt és jogerőre emelkedett határozatában. Ezen ítélet jogerőre emelkedése teremtette meg a jogi alapot arra, hogy a szerződés megszűnéséből eredő egyéb igényeit érvényesítse, ezért az elévülési idő 2015. július 1. napjával kezdődött.

Hivatkozott továbbá a Ptk. 326. § (2) bekezdésében írtakra: álláspontja szerint a felek között folyamatban volt korábbi per az elévülési időt meghosszabbította.

Állította továbbá, hogy a bírói gyakorlat elévülési időt megszakító ténynek ismeri el a felperes jogfenntartó nyilatkozatát a Ptk. 316. § (1) bekezdése alapján. A megelőző perben a felperes a tárgyalások során és egyes beadványaiban is folyamatosan nyilatkozott arról, hogy a szerződés felbontásából eredő további követeléseit későbbiekben más eljárásban kívánja érvényesíteni, amely jogfenntartó nyilatkozatnak minősül.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság eljárása során lényeges eljárási szabálysértés nem történt, az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshez szükséges mértékben feltárta, megalapozottan állapította meg, hogy a felperes jelen perben érvényesített követelése elévültek, erre tekintettel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokai a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján sem álltak fenn.

Az elévülés körében az elsőfokú bíróság által helytállóan felhívott, Ptk. 326. § (1) bekezdése szerint a követelés esedékessé válásának időpontja irányadó: figyelemmel arra, hogy a felperes jelen keresetében a szerződés megszűnésével kapcsolatos igényeit kívánja érvényesíteni, ezek a szerződés megszűnésekor, azaz 2011. február 28. napján váltak esedékessé, az elévülési idő az ezt követő naptól számítandó. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a felperes keresetében maga is akként foglalt állást, hogy az alperes a szolgáltatásokkal való elszámolás körében érvényesített összeg megfizetésére 2011. január 5. napján, azaz a felmondás megtételekor lett volna köteles, hiszen az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettséget 2011. január 6. napjától állította, álláspontja szerint az összeg megfizetésével alperes már ezen a napon késedelembe esett.

Megalapozatlanul hivatkozott a felperes arra, hogy a felmondás jogszerűségét, a szerződés megszűnését az előzményi perben eljáró bíróság állapította volna meg 2015. június 30-án kelt és jogerőre emelkedett határozatában. Jelen per felperese a Miskolci Járásbíróság előtt 9.P.22.523/2011. szám alatti perben jogi képviselője útján már 2011. október 14. napján megtartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy a felmondás folytán a szerződés álláspontja szerint is

megszűnt 2011. február 28. napján, ezen nyilatkozatát a per során mindvégig fenntartotta. A felperes tehát nem a bíróság ítéletéből állapíthatta meg a szerződés megszűnésének időpontját, azt maga is ismerte, elismerte, a bíróság ítélete azt csupán a felek által egyezően előadott tényként rögzítette. A felperes igényérvényesítésének nem volt feltétele ennek ítéletben való rögzítése.

Az elévülés nyugvása sem állapítható meg ezen időpontig a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján, hiszen a felperes olyan okot nem jelölt meg, amelyre tekintettel az igényét menthető körülmények miatt ne tudta volna az elévülési időn belül érvényesíteni. Önmagában a felek között folyamatban volt per ilyenek nem tekinthető, hiszen abban a felmondás jogszerűsége vitatott nem volt, a jelen perben érvényesített igények összege, felmerülése és okai szintén ismertek voltak a felperes előtt. Önmagában az, hogy a felperes pertaktikai okokból meg kívánta várni a felek között folyamatban volt korábbi per kimenetelét, illetőleg az abban számára jogerősen megítélt összeget, nem jelenti, hogy egyéb igényeit ne tudta volna érvényesíteni, melyet alátámaszt, hogy a felperes azon perben alperesként viszontkeresettel több, a jelen perben érvényesítetthez hasonló igényét érvényesítette, és már akkor is jelezte, egyéb igényei is vannak.

A felperes által hivatkozott Ptk. 316. § (1) bekezdés szerint, ha a jogosult a teljesítést a szerződésszegésről tudva elfogadja, a szerződésszegésből igényt utóbb csak akkor támaszthat, ha erre irányuló jogait fenntartotta. A felperes keresetét nem szerződés-szegésre alapította, így a rendelkezés jelen perben relevanciával nem bír. Ezen rendelkezés sem jelenti ugyanakkor azt, hogy a jogfenntartásra tekintettel a jogosult elévülési időn túl is jogosult lenne az igényérvényesítésre.

A Ptk. 327. § (1) bekezdése szerint az elévülést megszakítja a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása. A felperes által fellebbezésében hivatkozott, korábbi perben tett - hivatkozása szerint jogfenntartó - nyilatkozatai a követelés kötelezett részéről való egyértelmű, pontos beazonosítására nem alkalmas általánosságban tett előadások, azok erre tekintettel nem minősülnek a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerinti írásbeli felszólításnak, az elévülés megszakadását nem okozza. A korábbi perben előterjesztett viszontkereset az elévülést szintén nem szakította meg, hiszen - ahogy arra a felperes is hivatkozott - jelen perben érvényesített igénye a korábbi perben érvényesített igényétől eltérő ténybeli és jogi alapon nyugszik. A korábbi perben tett jogfenntartás nem minősül az igény bírósági úton történő érvényesítésének sem, a perindítás egyébként is csak arra az összegre eredményezi az elévülés megszakítását, amelyre a pert megindították (hasonlóképpen: Kúria Gfv.20.206/2006/2.).

Önmagában a jogfenntartás az elévülés nyugvásának megállapítására sem alkalmas, arra csak akkor szolgálhat, ha abból kiderül, hogy a jogosult az igényérvényesítésre rendelkezésre álló határidőt mely körülményekre tekintettel mulasztotta el, és megállapítható, hogy a jogosult önhibáján kívül nem volt abban a helyzetben, hogy az elévülési határidőben a pert megindítsa, csak olyan jogfenntartó nyilatkozat eredményezheti az elévülés nyugvását, amely alapot ad a késedelem kimentésére is.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy felperes jelen perben érvényesíteni kívánt követelése elévült, ítéletét az ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a fenti indoklásbeli kiegészítéssel helybenhagyta.

A felperes teljes személyes illetékmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az alperesnek a másodfokú eljárással költsége nem merült fel.

Debrecen, 2018. július 5.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -